



РЕПУБЛИКА СРПСКА

ВЛАДА

ГЕНДЕР ЦЕНТАР – ЦЕНТАР ЗА ЈЕДНАКОСТ И РАВНОПРАВНОСТ ПОЛОВА

**Информација о обавезама Републике Српске у примјени Конвенције
Савјета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама,
укључујући насиље у породици**

фебруар 2016.

Садржај:

1	Увод.....	3
2	Релевантне одредбе Конвенције које се односе на механизме примјене у земљама чланицама.....	4
3	Усклађеност позитивних прописа Републике Српске са Конвенцијом	7
4	Усвајање и примјена мјера у Републици Српској у сврху спровођења Конвенције	8
5	Приједлог за досљедну примјену Конвенције у Републици Српској	9
6	ДОДАТАК: Надлежности Гендер центра – Центра за једнакост и равноправност полова ...	11

1 Увод

Конвенција Савјета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама, укључујући насиље у породици, усвојена је 11. маја 2011. године, као први правно обавезујући документ у погледу спречавања и сузбијања насиља над женама и насиља у породици на нивоу Савјета Европе. Босна и Херцеговина је 07. новембра 2013. године постала шеста чланица Савјета Европе која је ратификовала Конвенцију („Службени гласник Босне и Херцеговине” број 15/13), чиме се обавезала на предузимање законодавних и других мјера ради осигурања правног, институционалног и организационог оквира за спречавање и сузбијање насиља над женама укључујући насиље у породици, заштиту жртава насиља, те кажњавање учинилаца насиља. Ове обавезе подразумевају и усаглашавање закона и других аката са одредбама Конвенције, унапређивање примјене прописа у пракси, са посебним нагласком на заштиту жртава од почињеног и могућег понављања насиља, обезбјеђивање довољних финансијских средстава за спровођење прописаних мјера, међусекторску сарадњу и успостављање координационих тијела за праћење спровођења Конвенције.

Република Српска је активности на спровођењу ове Конвенције започела непосредно по њеном усвајању у Савјету Европе, усаглашавањем Закона о заштити од насиља у породици и Кривичног закона (кроз измјене и допуне) са стандардима из Конвенције. Међутим, наведено усаглашавање је извршено дјелимично (како у смислу обухвата интервенција у конкретним законским актима, тако и у смислу броја законских аката који су анализирани и усаглашени), те је у овом погледу потребно извршити додатне анализе укључујући све релевантне законе и друге акте и наставити са овим процесом. Такође, Република Српска је усвојила и спроводи Стратегију за сузбијање насиља у породици Републике Српске за период 2014-2019. године. Овом стратегијом прописане су мјере и активности за спречавање и сузбијање насиља у породици, чиме нису обухваћени сви облици насиља према женама, утврђени Конвенцијом. Надлежност за спровођење наведене стратегије и Закона о заштити од насиља у породици повјерена је Министарству породице, омладине и спорта Републике Српске, а на основу Закона о републичкој управи Републике Српске, који предвиђа надлежност Министарства и у дијелу који се односи на спречавање и сузбијање породичног насиља. Такође, у складу са Законом о заштити од насиља у породици и овом стратегијом, Гендер центар има надлежност да прати примјену ових прописа у оквиру праћења свих облика родно заснованог насиља. Надлежност Гендер центра за област родно заснованог насиља утврђена је и Законом о равноправности полова Босне и Херцеговине.

С обзиром на чињеницу да Конвенција обавезује на предузимање законодавних и других мјера за спречавање и сузбијање свих облика насиља над женама, укључујући и насиље у породици као један од видова овог насиља, ради испуњавања обавеза из Конвенције и примјене мјера које су њоме прописане, **потребно је успоставити и координационо тијело Републике Српске које ће бити надлежно за координацију и праћење спровођења Конвенције, односно свих мјера и активности за спречавање и сузбијање насиља над женама.**

Ова информација сачињена је у сврху испуњавања обавезе која налаже успостављање координационог тијела Републике Српске за спровођење и праћење Конвенције као једног од првих корака ка свеобухватној и досљедној примјени Конвенције. Информација садржи и преглед релевантних одредби које се односе на механизме њезине примјене у земљама чланицама, стање досадашње примјене у Републици Српској у погледу законодавства и мјера за спречавање и сузбијање насиља над женама и насиља у породици, те приједлог за досљедну примјену Конвенције у Републици Српској.

2 Релевантне одредбе Конвенције које се односе на механизме примјене у земљама чланицама

Конвенција се односи на све видове насиља над женама, укључујући насиље у породици, које жене погађа несразмјерно у односу на мушкарце. Препоручено је да се Конвенција примјењује на све жртве насиља у породици, са посебном пажњом према женама које су жртве родно заснованог насиља. Конвенција се примјењује у доба мира као и у ситуацијама оружаног сукоба.

Према Конвенцији, „насиље над женама“ означава кршење људских права и облик дискриминације над женама и представља сва дјела родно заснованог насиља која доводе, односно могу да доведу до физичке, сексуалне, психичке односно економске повреде односно патње за жене, обухватајући и пријетње таквим дјелима, принуду односно арбитрарно лишавање слободе, у јавности или у приватном животу. „Насиље у породици“ означава свако дјело физичког, сексуалног, психичког односно економског насиља у породици или домаћинству, између бивших односно садашњих супружника односно партнера, независно од тога да ли учинилац дијели или је дијелио домаћинство са жртвом. „Род“ означава друштвено одређене улоге, понашања, активности и атрибуте које дато друштво сматра прикладним за жене и мушкарце. „Родно засновано насиље над женама“ означава насиље које је усмјерено против жене зато што је жена, односно оно које несразмјерно утиче на жене.

Из наведеног произилази да су насиље над женама и родно засновано насиље широко постављене дефиниције, које у себи садрже и насиље у породици као један од видова родно заснованог насиља, односно да **родно засновано насиље, осим породичног насиља, обухвата и све друге облике и форме насиља које не морају нужно бити почињене у породици.**

Критеријум за разликовање у случају родно заснованог насиља је род, родна припадност, те се насиље посматра у контексту преовлађујуће неравноправности жена и мушкараца, постојећих стереотипа, родних улога и дискриминације над женама. Конвенција препознаје структурну природу насиља над женама, као и да је оно манифестација историјски неједнаких односа моћи између жена и мушкараца. То имплицира да родно засновано насиље представља свако насилно понашање и дјеловање усмјерено према женама и дјевојчицама, само зато што су женског пола, било да се дешава у приватној или јавној сфери, у рату или у миру, те такође може бити почињено не само од стране појединаца, тј. физичких лица, него и од стране институција и органа власти. Чињеница да жене доживљавају родно засновано насиље, укључујући и насиље у породици, у знатно већој мјери од мушкараца, што је доказано подацима и истраживањима, може се сматрати разлогом и разумним оправдањем за употребу средстава и предузимање посебних мјера у корист жена жртава, односно да су жене у фокусу Конвенције.

Из свега наведеног произилази да **родно засновано насиље и насиље у породици нису идентични појмови и немају идентично значење и обухват**, па, према томе, ни обавезе чланица и потписница Конвенције се не испуњавају у потпуности уколико се усвајају и примјењују законодавне и друге мјере усмјерене само на насиље у породици.

Надаље, Конвенција препознаје и у својим одредбама посебно наглашава да је **постизање *de iure* и *de facto* једнакости и равноправности између жена и мушкараца кључни елемент у превенцији насиља над женама.**

У ову сврху у члану 4. Конвенције - Основна права, принцип једнакости и недискриминације, обавезују се чланице да ће предузети неопходне законодавне односно друге мјере за унапређење и заштиту права свакога, посебно жена, да живе слободно од насиља како у јавној тако и у приватној сфери. Такође, да ће осудити све облике дискриминације над женама, и без одгађања предузети неопходне законодавне и друге мјере за спречавање дискриминације, а

посебно: укључивањем у устав државе односно друге одговарајуће законе принцип једнакости између жена и мушкараца и обезбјеђивањем практичног остваривања овог принципа; забраном дискриминације над женама, укључујући коришћење санкција, према потреби; укидањем закона и пракси које дискриминишу жене. У овом смислу, од чланица се тражи и да обезбиједи примјену одредаба ове конвенције, посебно мјера заштите права жртава, без дискриминације по било ком основу, као што је пол, род, раса, боја коже, језик, вјероисповијест, политичко или неко друго мишљење, национално односно друштвено поријекло, припадност националној мањини, имовина, рођење, сексуално опредјељење, родни идентитет, узраст, здравствено стање, инвалидитет, брачно стање, статус мигранта или избјеглице, односно неки други статус. Посебне мјере неопходне за спречавање и заштиту жена од родно заснованог насиља не сматрају се дискриминацијом у смислу ове конвенције.

Принцип једнакости и недискриминације утврђен је као основни и водећи принцип Конвенције. Ово стога јер дискриминација над женама представља плодно тло за толеранцију насиља над женама. Све мјере које се предузимају за спречавање и борбу против насиља над женама треба да промовишу једнакост између жена и мушкараца као једину суштинску једнакост, што ће спријечити такво насиље у будућности. Из ових разлога потврђује се **принцип суштинске једнакости између жена и мушкараца** и захтијева од чланица не само да осуде све облике насиља над женама већ и да укључе принцип једнакости у законодавство, обезбиједи његову примјену у пракси, као и да забране дискриминацију законом и укину све дискриминишуће законе и праксе. У њему се препознаје да **уживање права на слободу од насиља стоји у међусобној повезаности са обавезом чланица да обезбиједи једнакост између жена и мушкараца у остваривању и уживању свих грађанских, политичких, економских, друштвених и културних права** у складу са инструментима из области људских права Савјета Европе, посебно ECHR и њеним протоколима и Европском социјалном повељом и другим међународним инструментима чије су чланице, а посебно Конвенције CEDAW.

Важно је нагласити да жене некад доживљавају вишеструке облике насиља као што је случај са женама са инвалидитетом и/или женама из националних мањина, Ромкињама, односно женама зараженим ХИВ-ом и сидом, да набројимо неке од њих. То се не мијења када постану жртве родно заснованог насиља. Тако се, у вези са наведеним принципом, захтијева од чланица да се уздрже од дискриминације у примјени одредаба Конвенције, те позива на осуду дискриминације у областима које су ван надлежности Конвенције. Такође се, у ставу 4, члана 4. Конвенције апострофирају посебне мјере које чланица Конвенције може да предузме како би повећала заштиту жена од родно заснованог насиља – мјере које би користиле само жене. Ова одредба не укида општу забрану дискриминације. У складу са чланом 4. CEDAW конвенције, овај став одређује да посебне мјере чији је циљ спречавање и заштита жена од родно заснованог насиља и које се не односе на мушкарце не представљају облик дискриминације. То је у складу са концептом дискриминације како га тумачи Европски суд за људска права у својој судској пракси која се односи на члан 14. ECHR конвенције. Ова судска пракса посебно разјашњава да дискриминацију не представља свако различито понашање¹. Чињеница да жене доживљавају родно засновано насиље, укључујући и насиље у породици, у знатно већој мјери од мушкараца може се сматрати разлогом и разумним оправдањем за употребу средстава и предузимање посебних мјера искључиво у корист жена жртава.

Члан 6. Конвенције – Родно осјетљиве политике, прописује обавезу државама чланицама да раде на интегрисању питања рода током примјене и процјене утицаја одредаба ове

¹ Како је Суд навео, нпр. у пресуди Abdulaziz, Cabales and Balkandali v. the United Kingdom, „различито понашање је дискриминишуће ако нема разлог односно разумно оправдање, односно ако не прати легитиман циљ односно ако не постоји разумна веза односно реципрочност између употребе средстава и очекиваног циља“.

конвенције и на промоцији и дјелотворној примјени политика једнакости између жена и мушкараца и оснаживања жена. С обзиром на то да се члан 6. налази у Поглављу I Конвенције, које се такође бави и општим обавезама чланица, његова примјена се односи и на све остале чланове ове конвенције. Ова обавеза има двоструку природу. С једне стране, захтијева од чланица да обезбиједи да се родна перспектива примјењује не само приликом израде мјера у примјени Конвенције већ и приликом процјене њиховог утицаја. То значи да треба спровести процјену родног утицаја у фази планирања сваке мјере коју чланица предузме приликом спровођења ове конвенције. То даље значи да се током фазе евалуације од чланица захтијева да установе да ли постоји разлика у родном утицају одредаба. С друге стране, овај члан позива чланице да унапређују и спроводе политике чији је циљ остваривање једнакости између жена и мушкараца и оснаживање жена. Ова обавеза је комплементарна са обавезом о осуди и забрани дискриминације која се налази у члану 4. ставу 2. Конвенције. Увјерени у потребу за остварењем једнакости између жена и мушкараца и оснаживањем жена с циљем окончања свих облика насиља обухваћених овом конвенцијом, аутори су сматрали да је од суштинске важности да чланице добију обавезу која превазилази специфичне мјере за спречавање и борбу против таквих облика насиља како би се тај циљ остварио. Ово је у вези са циљевима Конвенције наведеним у члану 1, посебно са промовисањем суштинске једнакости између жена и мушкараца, што обухвата и оснаживање жена, како се наводи у члану 1 (б).

У складу са чланом 7. Конвенције – Свеобухватне и координисане политике, чланице и потписнице ове конвенције се обавезују да ће предузети неопходне законодавне односно друге мјере за усвајање и примјену дјелотворних, свеобухватних и координисаних државних политика које обухватају све релевантне мјере за спречавање и борбу против свих видова насиља обухваћених овом конвенцијом и дати холистички одговор на насиље над женама. Конвенција прописује да чланице обезбиједи да наведене свеобухватне и координисане политике ставе права жртве у средиште свих мјера и да се примјењују кроз дјелотворну сарадњу свих надлежних органа, институција и организација. Мјере које се предузимају у складу са овим чланом укључиће, према потреби, све надлежне актере, као што су државни органи, националне, регионалне и локалне скупштине и управе, државне институције за заштиту људских права и организације цивилног друштва. Укључивањем националних, регионалних и локалних органа и институција у ову одредбу аутори су имали намјеру да обухвате различите нивое власти чланица које имају федералне системе. Један од начина којима би се обезбиједили елементи свеобухватних и координисаних политика с једне стране и учешћа свих релевантних институција и агенција с друге, била би израда националних акционих планова.

У складу са чланом 10. Конвенције, чланице се обавезују да одреде, односно успоставе једно или више званичних тијела надлежних за координацију, спровођење, праћење и процјену политика и мјера за спречавање и борбу против свих видова насиља обухваћених овом конвенцијом. Задатак ових тијела је координисано прикупљање података о насиљу над женама укључујући насиље у породици, њихова анализа и објављивљивање резултата. У наведену сврху, обавеза чланица је да обезбиједи да одређена, односно успостављена тијела у складу са овим чланом добију опште податке о мјерама предузетим у складу са главом VIII Конвенције. Од чланица се стога тражи да обезбиједи да одређена, односно успостављена тијела имају капацитет за непосредну комуникацију и одржавање веза са одговарајућим тијелима других чланица.

За потребе ове информације, важно је појаснити одредбе става 1. члана 10. Конвенције, који садржи обавезу да једно или више званичних тијела добије четири специфична задатка: координацију, спровођење, праћење и процјену политика и мјера које је дата чланица Конвенције осмислила за спречавање и борбу против свих видова насиља обухваћених овом конвенцијом. То се може учинити успостављањем нових званичних тијела односно давања

мандата званичним тијелима која већ постоје да се баве овим задацима. Појам „званично тијело“ подразумијева свако тијело, односно институцију у оквиру државе. То тијело може да се оснује, односно може већ да постоји било на националном или на регионалном нивоу. О величини, запосленима и финансирању треба да одлуче чланице, као и о томе којем ће тијелу бити одговорна и какве ће обавезе имати у смислу извјештавања. У погледу задатака спровођења, праћења и процјене, ово тијело би требало да постоји на оном нивоу структуре дате чланице који је надлежан за спровођење мјера које прописује Конвенција. То значи да у структури федералне државне управе може бити неопходно да постоји више од једног тијела.

Циљ четири задатка за која ово тијело, односно тијела имају мандат јесте да се обезбиједи да различите мјере које чланица предузме у примјени Конвенције буду добро координисане и да доводе до заједничког напора свих државних органа и сектора. Поред тога, они треба да обезбиједи спровођење свих нових политика и мјера. Задатак који ова тијела имају у смислу праћења, ограничен је на праћење како и колико дјелотворно се политике и мјере за спречавање и борбу против свих облика насиља обухваћених овом конвенцијом спроводе на националном и/или регионалном и локалном нивоу. Тијела која настану у складу са овом обавезом такође имају задатак да координишу прикупљањем неопходних података о насиљу над женама укључујући насиље у породици, те да их анализирају и објаве резултате.

Из наведеног произилази да Конвенција обавезује на спровођење, праћење и процјену политика и мјера за спречавање и борбу против свих видова насиља обухваћених овом конвенцијом, те да у државама чланицама са сложеном политичко - административном структуром то имплицира постојање једног и/или више тијела. Овим се не доводе у питање надлежности оних структура власти које су одговорне за непосредну примјену мјера прописаних Конвенцијом, већ напротив, Конвенција управо тражи да се мјере усвајају и спроводе (укључујући и њихово праћење), на оном нивоу власти који је за то надлежан. У нашем случају то значи да Република Српска у сврху испуњавања обавеза из ове конвенције предузима све потребне мјере за њено спровођење и праћење, те у том смислу сарађује са свим релевантним органима на нижима нивоима власти (локалним заједницама), те са заједничким органима Босне и Херцеговине у оквиру и на основу њихових надлежности.

3 Усклађеност позитивних прописа Републике Српске са Конвенцијом

Како је већ наведено, Конвенција је усвојена 2011. а ратификована од стране Босне и Херцеговине крајем 2013. године. Имајући у виду област примјене ове конвенције који се односи, како је већ наведено на широко постављен обухват дјела насиља над женама и родно заснованог насиља, те принцип недискриминације и једнакости и равноправности полова као основне принципе на којима почива Конвенција и с тим у вези кључне елементе у превенцији свих видова насиља над женама и родно заснованог насиља, укључујући насиље у породици, може се закључити да је Република Српска само дјелимично испунила одређене обавезе и захтјеве Конвенције у наведеном смислу и то искључиво оне који се односе на насиље у породици. Такође, нису усвојени и не спроводе се законски и/или други акти посебно усмјерени на свеобухватну и досљедну provedбу Конвенције. У периоду између усвајања и ратификације Конвенције, на иницијативу и у координацији Гендер центра извршено је дјелимично усаглашавање Закона о заштити од насиља у породици и Кривичног закона Републике Српске са стандардима установљеним Конвенцијом. Наведено усаглашавање извршено је само у погледу кривичног дјела насиља у породици и породичној заједници, односно прекршајног дјела насиља у породици. За сва друга дјела родно заснованог насиља, описана Конвенцијом, није извршено усаглашавање законодавства Републике Српске са Конвенцијом.

Ово значи да је велики број дјела обухваћених дефиницијом насиља над женама која се не почине у контексту породичног насиља, као што су дјела фемицида (убистава жена), физичког насиља и/или психичког насиља над женама, прогањања жена, различитих видова сексуалног насиља укључујући злочине сексуалног насиља и силовања у рату, принудних и дјечијих бракова, гениталног сакаћења жена, принудних абортуса и принудне стерилизације, сексуалног узнемиравања, сексуалних напада који су повезани са „дрогама за силовање“, укључујући и помагање, односно подстрекавање и покушај наведених кривичних дјела, остао изван обухвата законодавних усаглашавања са Конвенцијом.

Такође, поред већ набројаних, и друга дјела која имају или могу имати елементе родно заснованог насиља и квалификовати се између осталог и као таква, као што је трговина женама и дјевојчицама, те дјела (из група кривичних дјела) прописаних Кривичним законом Републике Српске као што су кривична дјела против живота и тијела, против слобода и права грађана, против полног интегритета и против брака и породице, која с обзиром на мотив, односно полну/родну припадност жртве и учиниоца, и њихов међусобни однос могу да се окарактеришу као насиље над женама, односно родно засновано насиље, нису били предмет усаглашавања са Конвенцијом.

4 Усвајање и примјена мјера у Републици Српској у сврху спровођења Конвенције

У периоду прије усвајања Конвенције, у Републици Српској су усвојене и спроведене веома важне стратешке и програмске активности усмјерене на спречавање и сузбијање насиља у породици, као једног од видова родно заснованог насиља (Акциони план за борбу против насиља у породици у Републици Српској 2007-2008. и Стратегија за борбу против насиља у породици у Републици Српској 2009-2013.), чијим спровођењем је координисао Гендер центар. Након усвајања и ратификовања Конвенције, Република Српска је усвојила и спроводи Стратегију за сузбијање насиља у породици Републике Српске за период 2014-2019. године чијим спровођењем координише Министарство породице, омладине и спорта. Ови документи и њихово спровођење допринијели су успостављању нормативно-правног и институционалног оквира, као и механизма за борбу против насиља у породици, чиме су само дјелимично испуњене обавезе по Конвенцији.

Осим насиља у породици, сви други видови родно заснованог насиља и насиља према женама нису били обухваћени политикама, стратегијама или програмима мјера усмјереним на спречавање и сузбијање овог насиља. Из наведеног произилази да досљедна и потпуна примјена Конвенције захтијева усвајање, спровођење и праћење, у складу са стањем, потребама и друштвеним и политичким контекстом, мјера које се односе на насиље над женама односно родно засновано насиље.

С обзиром на то да Конвенција, како је већ наведено, утврђује принцип једнакости и равноправности жена и мушкараца као водећи и основни принцип на којем почива Конвенција, ове мјере подразумијевају како мјере које су специфично и посебно усмјерене на сузбијање и спречавање насиља над женама и родно заснованог насиља, тако и мјере које се односе на успостављање једнакости и равноправности полова, што је предуслов за укидање дискриминације и насиља над женама.

Кад је у питању праћење стања у вези са насиљем над женама и родно заснованим насиљем и у том смислу будуће праћење спровођења Конвенције, што представља посебну обавезу према Конвенцији, овдје је важно навести да је у Републици Српској успостављен систем прикупљања, праћења и квантитативног извјештавања о насиљу у породици (у координацији Министарства породице, омладине и спорта, а на основу Закона о заштити од насиља у

породици). Систематско и досљедно прикупљање, праћење и анализа података о насиљу над женама и родно заснованом насиљу у Републици Српској није потпуно успостављено у складу с Конвенцијом, те је с тим у вези важно нагласити да се Конвенцијом прописује успостављање систематских база података о свим видовима насиља над женама, односно родно заснованог насиља, те спровођење различитих истраживања о преваленци, узроцима, посљедицама и другим друштвеним аспектима овог насиља.

У овом дијелу, сматрамо такође важним нагласити да су обавезе прописане Конвенцијом у фокусу спровођења и праћења напретка који се остварује у процесу европских интеграција, те да се у овом смислу посебно прати усвајање и спровођење законодавних и других мјера усмјерених на спровођење Конвенције, укључујући и мјере праћења, те мјере које се односе на прикупљање података и вршење истраживања.

Поред наведеног, у децембру 2015. године утврђен је Годишњи оперативни план за равноправност полова у Републици Српској за 2016. годину у оквиру спровођења Гендер акционог плана БиХ 2013-2017, који, као једну од приоритетних области, садржи програме и мјере за примјену Конвенције. Једна од утврђених активности је и успостављање Координационог тијела Републике Српске за праћење Конвенције. Оперативним планом координише Гендер центар у сарадњи са свим министарствима у Влади Републике Српске.

5 Приједлог за досљедну примјену Конвенције у Републици Српској

Резимирајући обавезе према Конвенцији и досад предузете мјере за њену примјену у Републици Српској, може се констатовати сљедеће:

- Конвенција је усвојена 11. маја 2011. године, као први правно обавезујући документ у погледу спречавања и сузбијања насиља над женама и насиља у породици на нивоу Савјета Европе. Босна и Херцеговина је 07. новембра 2013. године постала шеста чланица Савјета Европе која је ратификовала Конвенцију („Службени гласник Босне и Херцеговине” број 15/13), чиме се обавезала на предузимање законодавних и других мјера ради осигурања правног, институционалног и организационог оквира за спречавање и сузбијање насиља над женама укључујући насиље у породици, заштиту жртава насиља, те кажњавање учинилаца насиља. Конвенција обавезује Републику Српску и њене органе власти, у складу с њиховим надлежностима.
- Конвенција прописује постојање координационих тијела (једно или више у земљи чланица, у зависности од политичког и административног уређења земље), која су надлежна за координацију, спровођење, праћење и процјену политика и мјера за спречавање и борбу против свих видова насиља обухваћених овом конвенцијом. Како је већ горе наведено, ово не подразумева нужно успостављање нових тијела, већ је могуће у ту сврху **дати мандат постојећем званичном тијелу** да обавља ове задатке. Сходно томе, а у складу са својим мандатом, **Гендер центар може преузети ове задатке и улогу у Републици Српској, у сарадњи са релевантним министарствима и органима. Мандат Гендер центра² у потпуности кореспондира захтјевима и принципима Конвенције**, а задаци на примјени Конвенције (на основу и у оквиру мандата Гендер центра), укључују, али се не ограничавају на:

² С обзиром на мултисекторски приступ и широк мандат Гендер центра, те досадашњи рад и резултате постигнуте у области спречавања и сузбијања родно заснованог насиља, приједлог да се Гендер центру повјере задаци и послови координације, спровођења, праћења и процјене политика и мјера за спречавање и борбу против свих видова насиља обухваћених Конвенцијом у Републици Српској заснован је на мандату и досадашњем раду наше институције.

- **Додатне мјере на усаглашавању законодавства Републике Српске са Конвенцијом.** Конвенција прописује већи обухват дјела насиља над женама/родно заснованог насиља, укључујући насиље у породици, него што је то примијењено кроз позитивне прописе Републике Српске.
- **Програме и мјере за примјену Конвенције у Републици Српској.** Поред усаглашавања законодавства, Конвенција прописује усвајање и спровођење свеобухватних политика и мјера у сврху њене конкретне примјене у земљама чланицама, што могу бити национални акциони планови. Сходно томе, а у складу са својим мандатом, Гендер центар, у оквиру спровођења годишњих оперативних планова за равноправност полова у Републици Српској у оквиру спровођења Гендер акционог плана БиХ 2013-2017, планира мјере и активности за примјену Конвенције.
- **Обавезу праћења и извјештавања о примјени Конвенције према надлежним органима и тијелима у Републици Српској, Босни и Херцеговини и Савјету Европе.** Конвенција прописује и обавезе које се односе на надлежности других органа, поред органа власти Републике Српске, као што су свеобухватно праћење примјене Конвенције у сврху извјештавања земље чланице, укључујући и мјере које су у надлежности заједничких институција на нивоу БиХ, те обавезу сарадње и размјене информација. Поред наведеног, битно је истаћи да је извјештавање о примјени Конвенције дио редовног праћења напретка БиХ у процесу европских интеграција. С тим у вези, Гендер центар периодично, а на захтјев надлежног ресорног министарства, припрема и доставља податке и информације за ове извјештаје. **Сходно томе, због испуњавања обавеза Републике Српске у процесу европских интеграција и обавеза из усвојене Реформске агенде, потребно је обезбиједити досљедну примјену Конвенције у Републици Српској.**

6 ДОДАТАК: Надлежности Гендер центра – Центра за једнакост и равноправност полова

Гендер центар – Центар за једнакост и равноправност полова Републике Српске (у даљем тексту: Гендер центар), у оквиру свог мандата и надлежности дефинисаних Одлуком о оснивању и Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћен текст („Службени гласник Босне и Херцеговине“, 32/10), прати примјену и остваривање људских права жена, у складу са међународним и домаћим стандардима за родну равноправност.

Према Одлуци о оснивању Гендер центра Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 31/02, 63/05), Гендер центар обавља сљедеће задатке:

- прати положај жена и имплементацију њихових загарантованих права,
- прати и координише активности на спровођењу Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини,
- остварује координацију са Одбором једнаких могућности у Народној скупштини РС,
- остварује сарадњу са институцијама за равноправност полова у Федерацији БиХ, као и на нивоу Босне и Херцеговине, као и другим релевантним институцијама,
- учествује у припреми закона, других прописа и општих аката, ради остварења једнаких права по основу пола и преузимања обавеза у увођењу стандарда за равноправност полова у развојном процесу,
- сакупља иницијативе за промјену законодавства у циљу усклађивања закона и других прописа са аспеката равноправности полова ,
- пружа стручну помоћ у билатералним и мултилатералним односима везаним за политику полова,
- остварује сарадњу са домаћим и међународним невладиним организацијама, те координише имплементацију домаћих и међународних програма,
- учествује у изради извјештаја овлашћених тијела према међународним институцијама (Уједињене нације, Европска унија, Савјет Европе итд) о стању по преузетим конвенцијама и другим документима из области равноправности полова,
- информише јавност о битним питањима женских људских права,
- сарађује са Владом и представља савјетодавно тијело у области родне равноправности,
- обавља и друге послове у складу са Одлуком о оснивању и Законом о равноправности полова у Босни и Херцеговини.

У складу са чланом 27. Закона о равноправности полова у Босни и Херцеговини – пречишћени текст („Службени гласник Босне и Херцеговине“, број 32/10), Гендер центар Републике Српске прати примјену овог Закона на нивоу ентитета Република Српска и у ту сврху нарочито обавља сљедеће послове:

- прати усаглашеност закона и других аката, политика, стратегија, планова и програма Републике Српске, са домаћим и међународним стандардима за равноправност полова;
- даје мишљења о усаглашености закона и других аката, политика, стратегија, планова и програма Републике Српске са одредбама овог закона и другим домаћим и

међународним стандардима за равноправност полова и покреће иницијативе за усаглашавање;

- прати и анализира стање равноправности полова у Републици Српској;
- припрема и сачињава редовне и посебне извјештаје о стању равноправности полова у одређеним областима, припрема и сачињава информације, мишљења и препоруке које доставља Влади Републике Српске и другим надлежним органима и тијелима;
- прима и обрађује молбе, жалбе и представке лица и група лица у којима се указује на повреде неког права из овог закона у складу са Јединственим правилима из члана 26. став (1) тачка и. Закона;
- сарађује са институционалним механизмима из члана 24. став (2) Закона;
- представља и координише активности, у оквиру своје надлежности, на регионалном нивоу;
- сарађује са невладиним организацијама које се баве заштитом људских права и слобода;
- пружа стручну и савјетодавну подршку и помоћ свим институцијама система и другим партнерима.

Гендер центар Републике Српске обавља и друге послове у вези са унапређењем и промоцијом равноправности полова у Републици Српској.

На основу члана 43. став 7. Закона о Влади Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 118/08), а након разматрања Информације о обавезама Републике Српске у примјени Конвенције Савјета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама, укључујући насиље у породици, Влада Републике Српске на _____ сједници, одржаној _____ године, **д о н о с и:**

ЗАКЉУЧАК

1. Влада Републике Српске се упознала са Информацијом о обавезама Републике Српске у примјени Конвенције Савјета Европе о спречавању и сузбијању насиља над женама, укључујући насиље у породици, и исту усваја.
2. Усваја се приједлог Гендер центра да, у оквиру свог мандата и надлежности, као координационо тијело Републике Српске спроводи, прати спровођење и извјештава Владу Републике Српске о програмима и мјерама према Конвенцији Савјета Европе за спречавање и сузбијање насиља над женама, укључујући насиље у породици, и у ту сврху сарађује са надлежним органима, институцијама и организацијама у Републици Српској, Босни и Херцеговини и Савјету Европе.
3. Задужују се надлежна министарства и други републички органи и организације Владе Републике Српске да сарађују са Гендер центром на испуњавању обавеза из Конвенције.
4. Закључак ступа на снагу даном доношења.

Број: _____/16

Датум: _____ 2016. године

ПРЕДСЈЕДНИЦА ВЛАДЕ

Жељка Цвијановић